

Rotterdam, 12 december 2022

Betreft: Onderzoek van het Burgerpanel Rotterdam naar investering in wijken buiten de ring

Bijlage I Buitenruimte buitenwijken

Bevindingen

Onze start

Onze veronderstelling was dat buitenwijken minder bedeed zouden zijn als het gaat om investeringen in groen en andere buitenruimte. Om daar inzicht in te krijgen zijn we zelf gaan kijken in de wijken Ommoord, Zevenkamp, Oosterflank en Beverwaard. Deze wijken zijn uitgekozen omdat ze ongeveer 40 jaar oud zijn; niet zo oud dat vernieuwing al op gang gekomen is en niet zo nieuw dat alles er nog vanzelfsprekend strak bij ligt. Onze indruk bij de schouw was dat er voldoende groen aanwezig was, maar dat (delen van) de wijken een enigszins verwaarloosde indruk maakten voornamelijk door het vele onkruid tussen de tegels en de verzakkingen. Reden genoeg om ons licht verder op te steken bij de gemeente. Aan het eind van de informatieronde hebben we de mening van ons enquêtepanel gevraagd.

Organisatie

Als het gaat om investeringen, beheer en onderhoud van de buitenruimte dan is Rotterdam goed gestructureerd. Stadsontwikkeling maakt mooie plannen, Stedelijk Beheer bepaalt het beheer en onderhoud en de dienst Schone Stad zorgt voor het onderhoud. Kanttekening hierbij is dat er wel overleg en samenwerking is maar dat onderdelen zich toch soms (naar eigen zeggen) door hun eigen doelstelling laten leiden. Gevolg is dat een geïntegreerde wijkaanpak ontbreekt.

Doelen

De gemeente streeft naar groenvoorziening die 'aantrekkelijk, functioneel en beschikbaar' is. Onveilige situaties moeten binnen 24 uur worden opgelost. Hierbij wordt de balans tussen kosten en prestaties voor de openbare ruimte bewaakt.

Groenbeheer

Vanuit de kostenefficiënte gedachte zijn voor het groenbeheer drie beheerstijlen ontwikkeld nl. 'exclusief' voor drukbezochte delen van de stad; 'cultureel' waar strak en verzorgd nodig is en 'Natuurlijk' voor alledaags gebruik. Deze laatste, het laagste niveau, geldt voor de buitenwijken en betekent o.a. goedkopere beplanting en minder onderhoud. Is dat een probleem? In onze enquête maakte een enkeling een opmerking over het soort beplanting: 'saai, eentonig, graag meer bloeiende dingen'. Over het groenonderhoud is men iets minder te spreken, slechts 18% vindt het goed zoals het nu is. Opmerkingen als 'slecht snoeien, ligt er slordig bij, veel afgebroken takken, onkruid tiert welig en zwerfafval tussen het groen. Toch is het oordeel relatief mild (een derde zegt 'redelijk') t.o.v. de perceptie van de bestrating.

Onderhoud

Het onderhoud van de buitenruimte verloopt langs de pijlers: root/riolering, eens per 50 jaar; normaal/wegen, eens per 10 à 15 jaar en groen. Voor wijken is er weinig maatwerk, het is wachten tot men aan de beurt is.

Rotterdam hanteert een uitgebreid monitoringssysteem. Vanuit de wijkteams vinden regelmatig schouw en aanpak plaats. Daarnaast is er per kwartaal een gestandaardiseerde inspectie volgens de CROW-methodiek door een onafhankelijke partij. De methode werkt op basis van beeldkwaliteit; voor onkruid, bestrating e.d. zijn normen plus beeldmateriaal beschikbaar. De resultaten worden teruggekoppeld aan de gemeente die er zonnig mee aan de slag gaat. De uitkomsten worden ook op de gemeentewebsite geplaatst zodat ze beschikbaar zijn voor burgers. Die zijn echter niet eenvoudig vindbaar. Onze kanttekening hierbij is dat er weinig ambitie uit spreekt. Uit de rapportage door de derde partij volgen geen dringende adviezen, de gemeente blijft zelf verantwoordelijk of er vervolg aan gegeven wordt. Ook in de door Rotterdam vastgelegde norm voor de beeldkwaliteit wordt de lat laag gelegd. Met minimaal 90% van de resultaten die 'voldoende' (score B) scoren kan worden volstaan. Een zesje dus. Technisch moet het heel en veilig zijn en matig schoon is toereikend. Overall scoort Rotterdam boven deze norm.

Zorgt deze monitoringcyclus voor een bevredigend resultaat? Nee, helaas niet. In onze schouw waren we onder de indruk van de hoeveelheid onkruid en verzakkingen. De enquêteresultaten bevestigen ons beeld. Een enkeling (4%) vindt het goed zoals de situatie nu is, een meerderheid (66%) oordeelt matig of slecht. Vooral verzakkingen en losliggende, ongelijke tegels zijn een doorn in het oog. Illustratief citaat 'Rommelige en verzakte straten en stoepen, zeer slecht onderhoud'.

Conclusies die er wat ons betreft uit getrokken zouden kunnen worden:

- De leefbaarheid van wijken o.b.v. investeringen, beheer en onderhoud van groen en bestrating is afhankelijk van diverse diensten bij de gemeente Rotterdam. Er is geen integrale aanpak.
- De hoeveelheid groen is prima. Het onderhoud kan iets beter.
- Onderhoud van de bestrating wordt negatief gepercipieerd. De onderhoudsinterval van 10 à 15 jaar lijkt hiermee te lang.
- De continue cyclus van monitoring en opvolging leidt niet tot een permanente staat van tevredenheid over het straatbeeld. De lat ligt laag en de resultaten worden niet voorzien van een dwingend advies.
- Burgers worden niet betrokken. Resultaten zijn openbaar maar onvindbaar.

Aanbevelingen:

- Stel per wijk een programmamanager aan met bevoegdheden die een integrale aanpak kan bewerkstelligen van ontwikkelings-, beheer- en onderhoudsactiviteiten.
- Stel de monitoringnorm naar boven bij en leg meer nadruk op de opvolging
- Verlaag plaatselijk de 10jaars onderhoudsinterval voor wegen.
- Meer budget en bemensing om achterstallig onderhoud weg te werken.
- Betere communicatie met burgers. Maak de monitoringresultaten vindbaar en plaats er een contactmogelijkheid met de betreffende afdeling bij.